

JEGYZŐKÖNYV

A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNAK

1926. augusztus 24-én délelőtt 11 órakor tartott

TELJES ÜLESÉRŐL.

Jelen voltak:

Wimmer Fülöp elnök, *Vértés* Miksa alelnök, *Aigner* József, *Benedek* Pál, *Boda* Bertalan, *Dobóczy* József, *Gombos* István, *Kertész* József, *Kis Géza*, *Marosán* Milán, *Rainer* Ferenc, *Reitzer* Lipót, *Scheinberger* Antal, *Szigethy* Ernő, *Varga* Mihály, *Wagner* Ferenc, *Winter* Géza beltagok, *Fekete* Sándor (Békéscsaba), *Szécsi* Márton (Gyula), *Iritz* Nándor, *Papp* József, *Károlyi* Mihály, *Kuces* Károly (Makó), *Joanovics* Ferenc (Csongrád), *Kun* Mihály, *Székács* József (Orosháza), *Kozma* Ferenc (Baja), *Telek* Andor, *Kokron* Károly (Hódmezővásárhely) kültagok. A kamara irodája részéről *Tonelli* Sándor dr. főtitkár, *Landesberg* Jenő dr. ügyvezető titkár, *Cserzy* Mihály dr. segédtitkár és *Pleskó* András fogalmazó.

Zárgysorozat:

I. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

II. Elnöki előterjesztések.

1. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata az úgynevezett cukorkagyufák árusítása tárgyában. (4990/1926.)
2. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata az ingójelzálog törvényjavaslat tárgyában. (5437/1926.)
3. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata az építőmesteri bizonyítványok iparhatósági megerősítése tárgyában. (5667/1926.)
4. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata kereskedők jogosulatlan ipariüzése tárgyában. (6069/1926.)
5. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata különleges mérőeszközökre vonatkozó rendelkezések módosítása tárgyában. (6152/1926.)
6. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a férfi és női szabóipar munkakörének megállapítása tárgyában. (6176/1926.)
7. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a cukrászipar zárójának tárgyában. (6769/1926.)
8. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a gyümölcsnek a prágai tőzsdén való jegyzése tárgyában. (6770/1926.)
9. M. kir. központi vámigazgatóság értesítése a vámkezelés közvetítésének engedélyhez kötése tárgyában. (5964/1926.)

10. Kamarai előterjesztés a m. kir. államvasutak igazgatóságánál a nyugati és keleti pályaudvar közötti közvetlen podgyászforgalom rendszeresítése tárgyában. (5572/1926.)
11. Kamarai előterjesztés kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez a szeged-rökusi mûhely további fenntartása tárgyában. (6001/1926.)
12. Kamarai előterjesztés a m. kir. államvasutak igazgatóságánál a gyümölcsszállítási tarifakedvezményeknek a szegedi és szegedvidéki állomásokra való kiterjesztése tárgyában. (6180/1926.)
13. Kamarai előterjesztés a paprika Jugoszláviába való bevitele tárgyában. (6440/1926.)
14. Kamarai előterjesztés a m. kir. államvasutak igazgatóságánál a makói hagyma exportjának elősegítése tárgyában. (6548/1926.)
15. Kamarai felterjesztés kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez a záróra rendelet életbeléptetése tárgyában. (6508/1926.)
16. Róth Antal szegedi borbély és fodrászmester kitiüntetése. (6240/1926.)

III. Titkári jelentés.

- IV. Az elnökség javaslata a kamara épületével szomszédos ingatlan megvásárlása tárgyában.
- V. A fogyasztási szövetkezetek állami támogatásának ügye. (6545/1926.)
- VI. Békés község kérelme negyedik országos vásár engedélyezése tárgyában. (6366/1926.)
- VII. Az ablakos vándoripar szabályozása Szeged szab. kir. város területén. (2974/1926.)
- VIII. A kereskedelmi és iparkamara ösztöndíj pályázatai.
- IX. Levelezőtagok választása.
- X. Esetleges indítványok.

I. *Wimmer* Fülöp elnök napirend előtt bejelenti, hogy 22-én, vasárnap megtörtént a makói alkerületben a kamarai választás és a megválasztott kamarai tagok a mostani ülésen már meg is jelentek. Hivatalos értesítés ugyan a kamarához a választásról még nem érkezett, mindazonáltal az ülés nevében üdvözli a mostan már teljesen szabályos formák között megválasztott tagokat és kéri őket, hogy a kamarát működésében teljes odadással támogassák.

Ezután a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri **Gombos István és Varga Mihály** beltagokat.

II. Az elnöki jelentéseket *Cserzy Mihály* dr. segédtitkár a következőkben terjeszti elő:

1. A kereskedelemügyi miniszter 69.832/1926. számú rendeletével elültotta a *gyufaalaku cukorkák* előállítását és forgalombahozatalát. A rendeletet, amely preventív közegészségügyi védelmet céloz, a miniszterium megküldötte kamaránknak. (4990/1925.)

2. Az *ingójelzólógról szóló törvényjavaslatot* a kereskedelemügyi miniszter véleményezés céljából megküldte kamaránknak. A törvényjavaslat sulyt helyez arra, hogy az új intézmény csak az üzemi termelési hitel előmozdítására szolgáljon és ne nyújtson alkalmat az egyéni háztartásoknak közgazdaságilag káros eladósítására. Kamaránk a törvényjavaslatra vonatkozó véleményét felterjesztette a miniszteriumhoz. (5437/1925.)

3. A kereskedelemügyi miniszter megküldötte kamaránknak 51.056/1926. számú rendeletét, mely szerint az *építőmesteri iparban meghívánt gyakorlati foglakozást* csak az iparát tényleg űző építőmesternél az építkezés színhelyén, illetőleg az építőmesteri irodában végzett munkával lehet igazolni. A gyakorlat igazolásául csak hatóságilag is megerősített olyan magánbizonyítvány fogadható el, amelyet a munkaadó építőmester állított ki. Az ilyen igazolványokon fel kell tüntetni a szakbavágó munkával eltöltött időt, s azt a körülményt, hogy a szakbavágó munka mennyi ideig tartott az építkezés színhelyén és mennyi időn át az építőmester irodájában. Az igazolványt kiállító építőmester köteles az igazolványokon az ipartestület által azt is igazoltatni, hogy az építőmesteri ipart tényleg gyakorolja. (5667/1926.)

4. A *kereskedő jogosulatlan iparüzése* tárgyában kiadott 74.957/1926. számú elvi döntését megküldötte a kereskedelemügyi miniszterium kamaránknak. Észertint azt a kereskedőt, aki kereskedelmi szakmáról szóló iparigazolványa alapján az üzletkörébe tartozó áru elkészítésére megrendelést vett át, vagy az általa eladott áruk átalakítását, javítását elvállalta és az említett munka elvégzését, bár az képesítéshez kötött ipar munkakörébe tartozik, nem arra jogosult iparossal végezteti el, más büntető rendelkezés alapján kell büntetni abban az esetben, ha az illető munkát maga végzi el és más rendelkezés alapján, ha a szóbanforgó munkákat ugyan mással végezteti el, de ez a harmadik személy nem a kérdéses munkák végzésére jogosult iparos. A kereskedő az első esetben nem csupán az 1922. évi XII. t.-c. 47. §-ban foglalt kötelezettséget sérti meg, hanem egyszersmind az illető képesítéshez kötött ipart jogosulatlanul is űzi, miért is cselekményét az alaki bűnhalmazatra vonatkozó szabályok szerint súlyosabban kell büntetni. A miniszterium ezen elvi határozatát a kamara az érdekeltek tudomására hozta. (6069/1926.)

5. A kereskedelemügyi miniszterium megküldötte kamaránknak 61.113/926. számú rendeletét, mely a *különös célokra szolgáló folyadékmérő eszközök* és folyadékmérő készülékek tárgyában korábban kelt rendelkezéseit módosította. A rendelet külön intézkedést tartalmaz a gyorsan párolgó, vagy általában zárt edényben tartani szokott folyadék mérésére szolgáló mérőeszközök, tejeskannák, tejmérő készülékek tekintetében és megállapítja a hitelesítési díjakat is. (6152/1926.)

6. A *férfi és női szabóipar gyakorlása* tárgyában a kereskedelemügyi miniszterium 71.968/1926. szám alatt leiratot intézett kamaránkhoz, mely szerint a szabóiparra szóló iparigazolvány alapján általában a férfi szabó és fiu ruha készítő ipar értendő, míg a női szabó és leányka ruha készítés csak az ezen iparokra szóló iparigazolvány alapján eszközölhető. Olyan konkrét esetben, amidőn valamely férfi szabó iparos a szabó iparra szóló iparigazolvány alapján hosszú időn keresztül megszakítás nélkül űzte a női szabó ipart is és így a női szabó ipar gyakorlásától eltiltása méltánytalan volna, úgy az esetet elbírálás végett a miniszteriumhoz kell felterjeszteni. (6176/1926.)

7. A kereskedelemügyi miniszter 82.478/1926. számú rendeletét megküldte kamaránknak, amelyben a *cukrászüzletek záróráját* az ország egész területére a május, június, július és augusztus hónapokban éjjeli 12 órában állapította meg. (6769/1926.)

8. 81.924/1926. számú leiratában értesítette a kereskedelemügyi miniszterium kamaránkat, hogy a *prágai tőzsde a gyümölcszel való kereskedelmet* bevezette a terménytőzsdei forgalomba. (6770/1926.)

9. A magyar kir. központi vámigazgatóság értesítette kamaránkat, hogy a *hivatászerű vámközvetítéshez szükséges vámközvetítői engedélyek* kiadása előtt a vámigazgatóság minden folyamodó cégre nézve a jövőben ki fogja kérni a kamara véleményét és ebből a célból az ilyen kérelmeket véleményezés céljából hivatalból átteszi kamaránkhoz. (5964/1926.)

10. Kamaránk előterjesztéssel fordult a magyar kir. államvasutak igazgatóságához, amelyben kérte, hogy a Budapest nyugati pályaudvarra érkező és a Budapest keleti pályaudvarról továbbítandó, vagy megfordított irányban feladott *podgyász közvetlen elszámolását* engedélyezze az igazgatóság. A magyar kir. államvasutak igazgatósága válaszában maga is hátrányosnak tartja a jelenlegi elszámolást és ezért a kérdés

mikénti megoldását tanulmány tárgyává teszi és kilátásba helyezte ezen általánosan megnyilvánult óhajnak a közel jövőben való megoldását. A szállítóvevényes áru közvetlen elszámolását is lehetővé kívánja tenni az igazgatóság. (5572/1926.)

11. A magy. kir. államvasutak *szeged-rókusai műhelyének felosztásának tervéről* értesülvén kamaránk, Szeged szab. kir. város, a szegedi ipartestület és a szegedi munkásság képviselőivel egyetemben küldöttségileg tisztelgett a kereskedelemügyi miniszter előtt, kérve a szeged-rókusai műhely további fenntartását. A miniszter megnyugtató kijelentést tett a küldöttségnek, időközben azonban olyan jelenségek történtek, amelyek nem mutatkoztak alkalmasaknak a további nyugodt várakozásra és ezért kamaránk újabb felterjesztésben ismételte meg a kérelmet. A miniszter urtól felterjesztésünkre nyert válasz értelmében az ország megeseonkitása folytán előállott gazdasági helyzet és főképen a Máv. műhelyviszonyainak figyelembe vételével szükségesnek mutatkozott a szegedi önálló műhely leépítése is, azonban a műhelyben ezidőszert alkalmazott 114 munkás közül már senki sem lesz elbocsájtva. (6001/1926.)

12. A *magyar gyümölcs-export* megkönnyítése érdekében március hó folyamán azon kérelemmel fordultunk a Máv igazgatóságához, hogy rendelje el a gyümölcs-szállító vonatok gyorsabb közlekedtetését a Bécs—München—Berlin irányban, továbbá hosszabbítsa meg az év végéig az idevonatkozó múlt évi kedvezményeket, kértük továbbá mindazon vámkezelési és feladási könnyítéseket, amelyek a magyar gyümölcs-export érdekében szükségesnek mutatkoztak. A Máv. igazgatósága május hó folyamán fogadatosította is az előterjesztésünkben foglaltakat, azonban megdöbbenéssel értesültünk róla, hogy a folyó évre megadott vasuti kedvezmények élvezetéből a gyümölcs és főzélék félénél Szeged város és környéke kimaradt. Épen ezért felterjesztéssel fordultunk a kereskedelemügyi miniszteriumhoz és rámutattunk arra a helyzetre, hogy a Máv. ezen intézkedésével a többi városok olyan jelentékenyen olcsóbb díjtétel mellett exportálhatják áruikat, hogy a Szeged és szegedvidéki termés egyáltalán nem találhat piacot. Az ugyanezen tárgyban a Máv. igazgatóságához intézett megkeresésünkre nyert válaszbán az igazgatóság azzal indokolta Szeged és környékének a kedvezményből való kihagyását, hogy a földmivelésügyi miniszterium nézete szerint a kedvezmény megadása esetén a külföldről érkező szállítmányok ezen állomásokról átrovatolás útján könnyen igénybe vehetnék a díjkedvezményt és így Szeged részére a kérelem nem teljesíthető. Kamaránk teljes ülése akkor a földmivelésügyi miniszteriumhoz intézett felterjesztést, amelynek eredményeképen a vasuti exportkedvezmény a cseresznye, köszméte, meggy, ribizke, dinnye, barack és szőlőre vonatkozólag Szeged és környékének állomásaira is kiterjesztetett. (6600/1926.)

13. A *magyar paprikának Jugoszláviába való bevitele* tárgyában felterjesztéssel fordultunk a kereskedelemügyi miniszteriumhoz abból az alkalomból, hogy az S. H. S. királysággal a kereskedelmi szerződési tárgyalások folyamatban vannak. Ráműtattunk felterjesztésünkben arra, hogy az utóbbi időben a Jugoszláviába irányuló készáru kivétel erős visszaesést mutat, mert a szerb vámhatóságok a szárított és hasított paprikát, bár erre a vámtarifában intézkedés nincs, 20 dinárral vámolják el. A jugoszláviai importőrök ennek következtében újabban nagy mennyiségben vásárolnak hasított és szárított csöveket és ezt az ottani malmokban megőrölve, hozzák forgalomba. Erre való tekintettel felterjesztésünkben kértük a kereskedelemügyi miniszteriumot, hogy az örölt paprika jelenlegi 80 dináros vámjának jelentékeny módon való mérséklése iránt tegyen lépéseket, amelyek sikertelensége esetén a magyar paprikamalom ipar érdekében szükségesnek látnánk a hasított és szárított paprikanövény kiszállításánál bizonyos kiviteli illeték megállapítását. (6440/1926.)

14. A *makói hagyma exportjának előmozdítása* érdekében előterjesztéssel élt kamaránk a Máv. igazgatóságához, amelyben kérte a hagyma szállítása tekintetében a múlt évben megadott kedvezmények további meghosszabbítását. Az államvasutak igazgatósága 41.460/926. számú válasziratában közölte, hogy a Makó és környékéről külföldre szállítandó hagymára a díjkedvezményt ez évben is érvényesíteni fogja. (6548/920.)

15. A nyílt árusítási üzletek zárójának megállapítása tárgyában még 1924. decemberében rendelettervezetet készített a kereskedelemügyi miniszterium, amelyet akkor véleményezésre megküldött kamaránknek. Érdekeltségünk véleményét még akkor felterjesztésben hoztuk tudomására a miniszteriumnak, a rendelet azonban mind-ezideig még nem jelent meg. Tekintettel arra a körülményre, hogy ez a rendelet hivatva volna a záróra tekintetében a legtöbb vidéki városban uralkodó bizonytalanságnak véget vetni, felterjesztést intéztünk a miniszteriumhoz, kérve a szóban forgó rendelet tárgyalás alá vételét és annak kibocsájtását. (6508/926.)

16. A szegedi ipartestület előterjesztésére Róth Antal érdemes szegedi borbélymester önálló ipariüzésének 42-ik évfordulója alkalmából kitüntetésre hoztuk javaslatba a kereskedelemügyi miniszternek. A köztisztelőben álló régi iparosmestert a kereskedelemügyi miniszteren kívül az Országos Iparegyesület és kamaránk is kitüntetésben részesítette a szép jubileum alkalmából. (6240/926.)

Az elnöki bejelentések tudomásul szolgálnak.

III. Tonelli Sándor dr. főtitkár a titkári jelentést terjeszti elő a következőkben:

1926. július—augusztus hónapok folyamán a kamara tisztviselői a székhelyen kívül a következő hivatalos ügyekben jártak el:

július 6-án Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár Budapesten, a kereskedelemügyi miniszteriumban, a müegyetemet végzetek ipari képesítése tárgyában tartott értekezleten.

július 9-én Cserzy Mihály dr. segédtitkár Budapesten, a fogtechnikusok ügyében a kereskedelemügyi miniszteriumban tartott értekezleten.

július 14-én Landesberg Jenő dr. Makón, a hagymaminősítés tárgyában tartott értekezleten.

július 23-án Budapesten, a Közös Iroda értekezletén.

augusztus 16-án Hódmezővásárhelyen, közszállítási ügyekben.

augusztus 18-án Landesberg Jenő dr. és Török József adóügyi szakreferens Szőregen, adóügyekben.

augusztus 19—20-án Landesberg Jenő dr. Orosházán és Szentesen, az ottani ipartestületeknél.

augusztus 20—21-én Cserzy Mihály dr. Mohácson, az országos ipari nagygyűlésen.

augusztus 22-én Vértes Miksa alelnök és Tonelli Sándor dr. főtitkár Budapesten, fogyasztási szövetkezetek tb. tartott nagygyűlésen.

Beérkezett 1926. június 29-től a mai napig 1655 levél. Kiment 1846 levél.

Kamarai illeték befolyt ugyanezen időben 212,829.420 korona.

Tudomásul szolgál.

IV. Az elnökségnek a kamara szomszédságában levő ingatlan megvásárlására vonatkozó javaslatát Tonelli Sándor dr. főtitkár terjeszti elő a következőkben:

Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter szegedi látogatása alkalmával az elnökség vázolta a kamara jövő fejlesztésének programját és különös nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a kamara mai szervezetét

a külföldi hasonló intézmények mintájára teljesen ki akarja építeni, hogy a kamara mint intézmény minden vonatkozásban a lehető legteljesebb mértékben állhasson a kerület kereskedelmének és iparának rendelkezésére. A június 29-én tartott teljes ülésen az elnökség bejelentette, hogy egy legközelebbi alkalommal javaslatot fog terjeszteni a teljes ülés elé az 1924/25. összevont kettős költségvetési év feleslegének felhasználására vonatkozólag. E tervek között volt egy *állandó kiállítási csarnoknak, helyesebben árumintacsarnoknak a létesítése*, melyben a kerület ipari termékei kerülnének bemutatásra, hogy azzal egyrészt az érdekelt kereskedők, másrészt a nagyközönség legkülönbözőbb rétegei megismerkedhessenek. Az elnökség e terv megvalósítása érdekében a kamara szomszédságában, a Deák Ferencz-utca 8. szám alatt levő üres telek megvásárlását vette tervbe, azzal a szándékkal, hogy a jelenlegi épület folytatásában emelendő új épület földszintjén a kiállítási csarnok nyerjen elhelyezést, két emeleten pedig lakások építtessenek a kamara tisztviselői részére. Erre vonatkozólag már meglehetősen messzemenő tárgyalások történtek, mikor az elnökség arról értesült, hogy a kamara másik oldalán, a Vörösmarty-utca és a Horthy Miklós-utca sarkán levő kétemeletes ház szintén eladó.

Az elnökség mérlegelvén a két ingatlan megvásárlása mellett felmerülő szempontokat, arra a meggyőződésre jutott, hogy helyesebb, ha a kamara az üres telek helyett a házat vásárolja meg, mert annak földszintjén, amelynek legnagyobb részét jelenleg egy bank foglalja el, bizonyos átalakításokkal az árumintacsarnok elhelyezhető, a ház többi részében levő lakások pedig tisztviselői lakások céljaira amugy is felhasználhatók. A kész épület megvásárlásának az az előnye is meg volna, hogy a kamara rögtön egy értékes objektumnak jutna a birtokába és nem kellene a jelenlegi anyagi helyzetét meghaladó építkezésbe bocsájtkoznia, ami kölcsönpénz felvételét tenné szükségessé. Ezért a kamara elnöksége opciót kért a ház megvételére, amelyet 1.750.000.000 korona összegre augusztus 28-ig terjedő érvénnyel meg is kapott.

Az ügyet az elnökség véleményezés végett a tegnap tartott közös bizottsági ülésnek bemutatta, amely helyeslőleg hozzájárult az elnökség programjához, amely legalább is a legközelebbi negyedszázadra biztosítani képes a kamara jövő fejlődését. Egyes felszólalók azonban azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy a ház esetleg az eladók opciós levelében megadott árnál olcsóbban is megszerezhető volna. Ezért a közös bizottság azt a javaslatot terjeszti a teljes ülés elé, hogy az ülés bizalmát fejezve ki az elnökség iránt a kamara fejlesztési programjáért és az eddig vezetett tárgyalásokért, adjon neki teljes felhatalmazást a ház reális értékének megfelelő legjobb áron való megvásárlására.

Papp József kültag (Makó) felvilágosítást kér, hogy a kamara miből akarja fedezni a ház megvételét.

Tonelli Sándor dr. főtitkár válaszolva a kérdésre, előadja, hogy erre vonatkozólag az elnökség már a június 29-én tartott teljes ülésen tett

részletes előterjesztést, amelyen még Papp József kültag nem vett részt. Részletesen ismerteti az 1924/25. összevont év zárszámadási feleslegének keletkezését és előadja, hogy ennek keretében a házvétel lebonyolítható.

Papp József az iránt kér felvilágosítást, hogy nem volna-e célszerűbb, ha a kamara az üres telket vásárolná meg és építkezne.

Wimmer Fülöp elnök a pénzügyi szempontokat ismerteti, melyek határozottan a kész épület megvásárlása mellett szólnak. Az épület ugyanis bizonyos átalakításokkal a jelzett célokra nagyon jól felhasználható. Hogy az építkezési alkalom így elmarad, attól nem kell tartani, mert ha az OFB igénybe veszi a városi üres telkeket, azokon úgy is kell építkezni, viszont a megvásárlandó épületen történő átalakítások még bizonyos többletet is jelentenek az építőiparosok szempontjából.

Több felszólamlás nem lévén.

az elnök a teljes ülés hozzájárulásával kimondja a határozatot, mely szerint az ülés bizalmát fejezve ki az elnökség iránt a kamara fejlesztési programjáért és az eddig vezetett tárgyalásokért, teljes felhatalmazást ad neki a ház reális értékének megfelelő legjobb áron való megvásárlására.

V. Az utóbbi időben a kamara elnökségéhez tömérdek panasz érkezett be *a szövetkezeteknek a legális kereskedelemmel és iparral szemben támasztott versenye miatt.* Ez a kérdés régóta sérelme az egész kereskedelemnek és iparnak, amit azonban a jelen pillanatban különösen aktuálissá tett az a körülmény, hogy a kormány 122 millió aranykoronás beruházási programjának $\frac{1}{5}$ -öd részét, vagyis 20 millió arany koronát a különböző szövetkezeti alakulások támogatására kívánja fordítani. Az egész kereskedelem és ipar lehetetlennek tartja ennek a tervnek a megvalósítását, amely a gyakorlatban azt jelentené, hogy a szanálás terhe alatt vérző magyar közgazdasági élet adófillérei olyan alakulások támogatására fordíthatnak, amelyek nemcsak hogy tönk. teszik az ipart és kereskedelmet, de még szövetkezeteknek sem tekinthetők, mert nem az önszegély elve alapján jöttek létre és nem tagjaikat akarják kiszolgálni, hanem felülről istápoltatnak és a részükre biztosított ezerféle kedvezmény, szinte ingyen pénz segítségével akarják a kereskedelmet lekonkurrálni.

A kamara elnöksége ezen szempont által indítatva, tüzte ki a kérdést a teljes ülés napirendjére, hogy a kamara emelje fel szavát a szövetkezeteknek ezen fojtogató versenyével és minden határon túlmenő állami támogatásával szemben. Mikor azonban a kérdés napirendre tüzetett, a kamara megkapta a budapesti érdekképviseltek meghívóját az e hó 22-én, vasárnap, tartott országos tiltakozó nagygyűlésre, amelynek ez a kérdés volt az egyetlen tárgya. A nagygyűlés egyik előadójául éppen Tonelli Sándor dr., a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtítkára kérészt fel. A nagygyűlés a szövetkezetek ügyében két határozati javaslatot foga-

dott el, amely kimeríti a szövetkezeti ügyben a kereskedelem és ipar állásfoglalását. Ezt a két határozati javaslatot a budapesti nagygyűlés rendezősége az összes kereskedelmi és iparkamarák, a csatlakozott szabad érdekképviseltek és az összes ipartestületek nevében terjeszti a miniszterelnök és a kereskedelemügyi miniszter elé. Minthogy ennek az indokolt felterjesztésnek az aláírói között a szegedi kereskedelmi és iparkamara is szerepel, az elnökség a történetet azzal terjeszti a teljes ülés elé, hogy azt tudomásul vegye és a már megtörtént tiltakozáshoz hozzájárulását fejezze ki.

Helyesléssel tudomásul szolgál.

VI. Békésvármegye alispáni hivatala véleményezésre beküldötte a kamarának *Békés község kérvényét, melyben negyedik országos vásár engedélyezését kérelmezi.* Az országos vásárok ügyében a kamara már az elmúlt év november 28-án tartott teljes ülésében elvileg állást foglalt és a kereskedelemügyi miniszterhez intézett 3482/1925. sz. felterjesztésében kimondotta, hogy az országos vásárok szaporítását, minthogy azok nem állanak a kereskedelemnek és iparnak érdekében, feleslegesnek tartja. Ezen álláspontnak megfelelően az elnökség azt a javaslatot terjeszti a teljes ülés elé, hogy Békés községnek a negyedik országos vásár engedélyezés iránti kérelmével szemben negatív álláspontot foglaljon el és újabb országos vásár engedélyezését ne javasolja.

A teljes ülés hozzájárul az elnökség javaslatához.

VII. Szeged szab. kir. város tanácsa véleményezésre beküldötte a kamarának *a szegedi vándor ablakos iparosok kérvényét, melyben a vándor ablakos ipart kéri Szeged város területére aként szabályozni, hogy az ablakos vándoriparosok száma ötben állapíttassék meg és hogy Szeged város területén csak az ötös létszámban engedélyt nyertek üzhessék a vándor ablakos ipart. A nem szegedi lakosok ettől eltiltassanak.* Minthogy a kereskedelemügyi miniszter 71.103/925. számú rendelete kimondja, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok a kiadható vándoripari engedélyek számát közgyűlési határozattal megállapíthatják, a vándoriparok egyes ágainak gyakorlását a városoknak meghatározott részére és a napnak meghatározott óráira korlátozhatják, ezenfelül a város területén állandó lakhellyel nem rendelkező vándoriparosokat egészen el is tilthatják attól, hogy vándoriparukat a város területén gyakorolják, az elnökség javasolja a teljes ülésnek, hogy a kérelem teljesítését véleményezze oly módon, hogy az ablakos vándoriparosok száma legalább 10-ben állapíttassék meg, tekintettel arra a körülményre, hogy a szakiparosok véleménye szerint a város területén előforduló, a vándor ablakosipar munkakörébe tartozó munkálatok elvégzéséhez legalább 10 vándoriparos szükséges.

A teljes ülés hozzájárul az elnökség javaslatához.

VIII. A kamara június 29-én tartott teljes üléséből kifolyólag két, egyenkint 5.000.000 koronás ösztöndíjra irt ki pályázatot, olyan felső ipariskolát végzett fiatal iparosok, vagy kereskedelmi szakoktatási intézetet végzett kereskedők támogatására, akik szakmájukban való tökéletesbbedés végett valamely külföldi szakoktatási intézetet kívánnak látogatni, vagy hasonló célból valamely külföldi üzemben kívánnak bizonyos időre elhelyezkedni.

Hasonlóan egy 5.000.000 koronás pályadíjat irt ki a kamara egy olyan fiatalabb kereskedő részére, akinek már bizonyos üzleti tapasztalatai vannak és aki az *alföldi gyümölcsértékesítés* ügyét óhajtja főleg a leginkább tekintetbe jövő osztrák és német piacokon tanulmányozni. Mindkét ösztöndíjpályázat kérvényeinek benyújtási határidejét a kamara július 31-ben állapította meg.

A két ösztöndíjpályázat közül a másodikra csupán két kérvény érkezett be, melyek közül az egyik bizonyos körülményeknél fogva nem volt figyelembe vehető, és így az elnökség a teljes ülés bevétele nélkül, utólagos bejelentés fenntartásával, maga intézkedett az ösztöndíj kiadását illetőleg. Az elnökség annál is inkább szükségesnek látta ezt az eljárást, hogy az ösztöndíj még olyan időpontban adassék ki, hogy az még a gyümölcsértékesítés szezonjában legyen rendeltetésének megfelelően felhasználható. Az ösztöndíjat az elnökség *iff. Komáromy Ede* kiskundorozsmai illetőségű kereskedőnek adta ki, aki a kereskedelmi akadémia elvégzése után már Bécsben és Münchenben működött és jelenleg a magyar gyümölcsnek a müncheni piacon való elhelyezésével gyakorlatilag foglalkozik.

Az első pályázatra a kamarához nyolc kérvény érkezett be, amelyeket az elnökség az ösztöndíj-bizottság elé terjesztett. Az ösztöndíj-bizottság az összes kérvényeket igen beható tárgyalás alá vette és megállapította, hogy közöttük főleg három van, amely az odaitélésnél tekintetbe jöhet. Ezek a következők:

Dorn Jenő, a kassai állami felsőipariskola 1915-ben végzett növendéke, aki édesatyjának, Dorn József békéscsabai törekrostagyáros telepének üzemi vezetője. A Dorn-féle cséplőrostalemez a cséplésnél jelentékeny szemmegtakarítást eredményez és a cég gyártmányai máris szép elterjedésnek örvendenek az ország minden részében, továbbá a balkáni államokban. Dorn Jenő az ösztöndíjat azon célból kéri, hogy néhány hónapos ipari tanulmányutat tehessen Németországban, hogy az ottani gyártási módszerek elsajátítása révén atyjának üzemét teljesen modern gyári vállalattá fejleszthesse.

Kis Imre, a szegedi állami felsőkereskedelmi iskola 1924-ben végzett növendéke, aki a felsőkereskedelmi iskola elvégzése után a mészáros és hentesmesterséget kitanulta és Németországban és Csehországban kíván hosszabb időre elhelyezkedni, hogy visszatérése után atyjának szegedi húsipari üzemét átvéve, azt teljesen modern alapokra fektesse.

Müller Zoltán, a szegedi állami faipari szakiskola 1925-ben végzett növendéke, 1925/26-ban igen jó eredménnyel látogatta a bécsi iparművé-

szeti iskolát, ahol a lakberendezési szakcsoportnak volt a növendéke. Nehéz anyagi viszonyaira való tekintettel az 1926/27. évi tanévre kéri az 5.000.000 koronás ösztöndíj kiadását.

Az ösztöndíj-bizottság minthogy a két ösztöndíjjal szemben három jutalmazására érdemes kérvény feküdt előtte, a közös bizottság elé vitte az ügyet, amely azt a javaslatot terjeszti a teljes ülés elé, hogy a két ösztöndíj helyett a kamara ezuttal három, egyenkint 5.000.000 koronás ösztöndíjat adjon ki és bizza meg az elnökséget azzal, hogy ezen ösztöndíjak kiadásáról a javaslatba hozottakat értesitse, egyben pedig gondoskodjék a szokásos biztosítékokról, hogy ezek az ösztöndíjak tényleg rendeltetésüknek megfelelően használtassanak fel.

A teljes ülés hozzájárul a közös bizottság javaslatához.

IX. A kamara alakuló ülése alkalmával az elnökség bejelentette, hogy az első érdemleges ülésen javaslatot terjeszt a kamara elé *a levelező tagok megválasztása* dolgában. A levelező tagok választásánál a múltban a kamarát három szempont vezérelte. Elsősorban a közgazdasági élet terén olyan kiváló egyéneket hozott javaslatba megválasztásra, akik megtiszteltetést jelentenek magára a kamarára nézve és a kamara súlyát és tekintélyét vannak hivatva kifelé növelni. Másodsorban saját kerületében igyekezett olyan egyéneket beválasztani, akik tanujelét adtak annak, hogy érdeklődéssel viseltetnek az iparosság és kereskedővilág érdekei iránt és garanciát nyújtanak arra nézve, hogy a kamarát közhasznú működésében odaadó módon fogják támogatni. Harmadsorban pedig arra törekedett, hogy a limitált kamarai rendes tagságon tulmenőleg olyan szakmák képviselőit is bevonja a kamarába, amelyek a rendes tagok révén képviselve nincsenek. A mostani levelező tagok ajánlásánál ezek a szempontok vezették az elnökséget, amely a közös bizottsággal egyetértőleg az alábbi neveket hozza javaslatba, megjegyezvén természetesen, hogy ez a mostani névsor senkinek háttérbe szorítástá nem jelenti és főleg a kerület vidéki érdekeltiségére vonatkozólag az elnökség gondoskodni fog, hogy onnan is megfelelő nevek kerüljenek a levelező tagok sorába. Ennek bejelentése mellett javasolja, illetve kéri az elnökség az alábbi neveknek levelező tagokká való megválasztását:

Aczél Géza, a Back-malom vezérigazgatója, Szeged.

Adler Rezső, a Szegedi Lloyd Társulat tőzsdeválasztmányának elnöke, Szeged.

Aigner Károly dr., főispán, Szeged.

Balkányi Kálmán dr., az Omke igazgatója, Budapest.

Berthóty István dr., polgármester, Békéscsaba.

Bottka Sándor dr., rendőrfőtanácsos, az államrendőrség szegedi kapitányának vezetője, Szeged.

Czeglédj Lajos, asztalosmester, Szeged.

Dacsó Arnold, gyári képviselő, Szeged.

- Daimel Sándor dr., Békés vármegye alispánja, Gyula.
 Dálnoki Kováts Jenő, az Országos Iparegyesület igazgatója, Budapest.
 Deutsch Mór, késesmester, Szeged.
 Domán Mátyás, nagykereskedő, Szeged.
 Faragó Lajos, a Szegedi Kenderfonógyár rt. igazgatója, Szeged.
 Fenyő Mátyás, fűszernagykereskedő, Szeged.
 Fenyő Miksa, a Gyosz. igazgatója, Budapest.
 Fischer Aladár, a Czimmer szalámigyár rt. igazgatója, Szeged.
 Fülöp Zsigmond dr., ügyvéd, Szeged.
 Gál Miksa, a Magyar-angol bank rt. igazgatója, Szeged.
 Glücksthal Lajos, a Magyar általános takarékpénztár igazgatója,
 Szeged.
 Goldgruber Árpád, terménykereskedő, Szeged.
 Gorcsa Péter dr., városi főjegyző, Makó.
 Gratz Gusztáv, nyug. külügyminiszter, Budapest.
 Grosz Mór, sörnagykereskedő, Szeged.
 György Vilmos dr., posta- és távirdafőigazgató, Szeged.
 Hay Miksa, üvegkereskedő, Szeged.
 Hegedüs Loránt, nyug. pénzügyminiszter, Budapest.
 Hirschfeld Lipót, terménykereskedő, Szeged.
 Hoffer Jenő, biztosítási vezértitkár, Szeged.
 Hutter Károly, bornagykereskedő, Szeged.
 Karbinger Péter, paprikakereskedő, Szeged.
 Katona Béla, szerkesztő, közgazdasági író, Budapest.
 Kelemen Béla dr., nyug. miniszter, Szeged.
 Kertész Ernő, az Eisenstädter S. és társai cég főnöke, Szeged.
 Kertész Béla dr., ügyvéd, a Szegedi Kereskedők Szövetségének
 ügyésze, Szeged.
 Kocsis Ferenc, fűszerkereskedő, Szeged.
 Kolb Árpád, min. tanácsos, pénzügyigazgató, Szeged.
 Kovacsics Dezső dr., főispán, Gyula.
 Landesberg Sándor, cementárkereskedő, Szeged.
 Madarassy Gábor dr., Csongrád vármegye főispánja, Szentés.
 May Gyula, a May R. Miksa bankcég főnöke, Szeged.
 Menyhárth Gáspár dr., egyetemi tanár, Szeged.
 Mihályi Sándor, gépkereskedő, Szeged.
 Ornstein Lipót dr., a Hűtőház és élelmiszerszállító rt. igazgatója,
 Szeged.
 Pál Dezső, a Beregi Lajos cég cégvezetője, Szeged.
 Pálffy József dr., ipartestületi titkár, Szeged.
 Patzauer Sándor, szeszgyáros, Szeged.
 Popper Ferenc, bőrgyáros, Szeged.
 Rabong János, máv. üzletigazgató, Szeged.
 Reichardt Vilmos, műszaki tanácsos, a szegedi iparfelügyelőség
 vezetője, Szeged.

Rózsa Béla, bankelnök, Szeged.
 Schwartz Manó, szabómester, Szeged.
 Somogyi Szilveszter dr., polgármester, Szeged.
 Sós Lajos, rővdárakereskedő, Szeged.
 Statter Hugó, a Magyar kender, len- és jutaipar rt. igazgatója,
 Szeged.
 Suhajda József, csokoládégyáros, Szeged.
 Szabovlyevits Dusán, Bácsbodrog vármegye alispánja, Baja.
 Szalay József dr., kerületi rendőrfőkapitány, Szeged.
 Szarvady Lajos, a kereskedelmi és iparkamara volt elnöke, Szeged.
 Szász János, fűszernagykereskedő, Szeged.
 Szekerke Lajos dr., ügyvéd, Szeged.
 Széll Gyula dr., a szegedi ügyvédi kamara elnöke, Szeged.
 Szivessy Lehel dr., ügyvéd, Szeged.
 Szerényi József báró, nyug. kereskedelemügyi miniszter, Budapest.
 Tarnay Ivor dr., Csanád vármegye alispánja, Makó.
 Telbisz György, a Szegedi Kézművesbank igazgatója, Szeged.
 Thiering Gusztáv, iparoktatási főigazgató, Szeged.
 Tóth Károly dr., egyetemi rektor, Szeged.
 Unterreiner József, a Magyar Nemzeti Bank szegedi fiókjának
 főnöke, Szeged.
 Vágó József, a Pester Lloyd közgazdasági rovatvezetője, Budapest.
 Várnay Dezső, a Szeged Városi Nyomda vezérigazgatója, Szeged.
 Vojnics Ferenc dr., polgármester, Baja.

*A teljes ülés az elnökség által javaslatba hozott neveket a
 kamara levelező tagjaivá közfelkiáltással megválasztja.*

Kmft.

Wimmer Fülöp s. k.
 elnök.

Tonelli Sándor dr. s. k.
 főtitkár.

Hitelesítjük:

Gombos István s. k.
 betag.

Varga Mihály s. k.
 betag.